

Oponentský posudek na diplomovou práci

Yanina Vasilieva: Státní občanství v rozhodovací praxi

Posuzovaná diplomová práce je druhou verzí, již autorka předložila k obhajobě. Zadanému tématu diplomové práce „Státní občanství v rozhodovací praxi“ autorka rozumí tak, že jak uvádí v úvodu, „Tato práce se soustředí na proces nabývání a pozbývání státního občanství a to především z hlediska rozhodování Ministerstva vnitra ČR v této otázce a následujících reakcí správních soudů.“

Diplomová práce formálně splňuje předepsaný rozsah nejméně 50 stran vlastního textu, byť z neznámých důvodů pět stran se v identické podobě opakuje, tj. s. 25-30 a s. 43-48. Že nejde o mechanické opomenutí, o tom svědčí skutečnost, že takto vědomě jsou obě části uvedené též v obsahu práce, tj. 4.3 a shodně 5.2. Téma své diplomové práce tentokrát autorka rozvrhla do sedmi částí, které opatřila stručným úvodem a závěrem, za textem jsou též zařazeny přílohy (dotazník k žádosti o udělení státního občanství a statistické grafy).

Připojený seznam použité literatury obsahuje celkem 22 položek, jen menšina ze zde uvedených pramenů je však citována v poznámkách pod čarou, tj. většina pramenů uváděna není a tak není ani zřejmé, do jaké míry a jakým způsobem se promítly v textu práce, což sice nestandardně, ale lze jistě dodatečně uvést v průběhu ústní obhajoby. Celkem je v práci uvedeno 99 poznámek pod čarou (poslední 99 chybí, resp. informace je uvedena ve vlastním textu), podstatná většina z nich jsou odkazy na články zákonů, věcného záměru návrhu zákona, případně mezinárodních smluv (např. s. 17-18, 26-28, 40, 44), když na jiných místech práce jsou příslušná ustanovení zákona uváděna přímo v textu (např. s. 19).

Ve svém předchozím posudku jsem autorce mimo jiné vytýkala nekorektní práci s prameny a jejich citací. Stejně musím bohužel opakovat i nyní, když již na s. 7 je uvedeno pět znaků státního občanství, přičemž u druhého a čtvrtého znaku je odkaz na práci Státní občanství-komentář, zatímco zbývající tři znaky zřejmě autorka formulovala samostatně, pak mi však chybí podrobnější vysvětlení myšlenkových úvah, jak k nim došla, anebo je převzala z téhož pramene, ovšem nepovažovala za potřebné toto uvést. I toto vysvětlení by mělo být předmětem ústní obhajoby.

Oproti původní verzi je větší část práce věnována v souladu s názvem diplomové práce judikatuře zejména Nejvyššího správního soud, což je jistě ku prospěchu naplnění diplomového úkolu, i když není zcela jasné, co bylo kritériem pro výběr právě těchto, z několika desítek obsahově v úvahu přicházejících rozsudků Nejvyššího správního soudu. Pokud by to měl být problém správního uvážení, pak by si jistě zasloužilo vysvětlení, proč bylo zvoleno právě toto hledisko. Za nezbytný považovala autorka i nadále popis stávající právní úpravy nabývání a pozbývání státního občanství v ČR. Jistý prostor pro úvahy de lege ferenda dává jistě sám věcný záměr návrhu zákona o státním občanství, kdy autorka vidí zřejmě jako nejproblematictější uvažovaný institut zrušení státního občanství ovšem podle mého názoru nestačí položit si čtyři otázky (s. 29) a vyhnout se odpovědi na

ně. Navíc by si zasloužilo v této souvislosti bližší vysvětlení i tvrzení, že čl. 12 odst. 2 Ústavy ČR obsahuje **základní právo** (s. 20) v kontextu závěru, že případné zavedení institutu zrušení státního občanství zákonem by vyžadovalo změnu Ústavy ČR, tj. zrušení **základního práva**? Stejně tak by si zasloužil bližší vysvětlení i např. text na s. 32 konec předposledního odstavce, kde je uvedeno, že „striktně nastavené byrokratické požadavky pro získání a udržení pobytu nutí cizince obcházet zákon. **Celé řízení se pak jeví jako kontraproduktivní, neboť shora uvedení poskytovatelé stojí mezi státem a cizinci a tvoří překážku jejich integrace**“, obdobně jako na s. 38 uvedený požadavek „Osobně bych zavedla povinnost prokázat beztrestnost nejen v ČR, ale i v domovském státě cizince a v celé EU“.

Vzhledem k výše uvedenému s jistými pochybnostmi **doporučuji předloženou diplomovou práci k ústní obhajobě**, přičemž až její průběh může vést k rozhodnutí o závěrečném výsledku.

V Praze, říjen 2011

JUDr. Věra Jirásková, CSc.

Katedra ústavního práva PF UK